

פרשת קסטנר הפושע הקדוש

עות, הפנטאגון, משכן משרד-הבטחון והי-מט"ל האמריקאי. הוא קיבל את הרשות לציין (ולצלם) את המיסמכים הכלולים בתיק 105/17 של אגף פשעי המלחמה. היה זה תיקו של קורט בכר.

כמה ימים לפני כן נכנס תמיר לבנין העצים, מילא טופס בקשה, ציין בו כי "מרשי האשים אחד ד"ר קסטנר כמשתתף-פעולה עם הנאצים, והועמד על כך לדין. בית-המשפט מצא שזה הוא צדק בהאשמותיו". היבול של אותו ביקור היה מוגח עתה על שולחן בית-המשפט. הוא הכיל כמה וכמה הפתעות שורקו אור בהיר על הפרשה כולה.

היה זה הרגע הגדול, לו ציפו כולם. מאז זרק משה שרת לתוך הקרב את תוחחו ה"משפטי הגדול ביותר" - עורך-דין מיכאל כספי - הפך בית-המשפט לזירת המאבק של שני לודדים צעירים, שניהם צבריים, שניהם בדרגת לפיסגת המקצוע. כספי, בעל בית-הרושת-למשפטים "המעסיק 80 עובדי דים ברחבי הארץ, הוא איש מפא"י מוביל. הק. תמיר, מורד פוליטי, הוא ההיפך ה"גמור מאיש מפא"י".

ההבדל הקטן. מלכיאל גרינוולד לא יכול היה, לפי החוק, להגיש קובלנה פלילית נגד קסטנר על שיתוף-פעולה עם הנאצים. תחת זאת הגיש תביעה על שבועת שקר, הסתמך על החלטת השופט בנימין הל"וי כי קסטנר שיקר באמרו, בשעת חקירת שתיוערכ של תמיר, כי לא מסר הצהרה בשבועה לטובת קורט בכר בבית-המשפט הבינלאומי לפשעי מלחמה בנירנברג.

למראית עין היתה זאת נקודה פורמלית בלתי-חשובה, כי קסטנר הודה שמסר הצהרה כזאת בבית-המשפט הגרמני לטיהור הנאצים, אחרי שכבר שוחרר על-ידי האמריקאים, הכחיש רק את מתן ההצהרה בבית-המשפט הבינלאומי. אולם ההבדל הקטן הוא שהיה, אולי, מרכז פרשת קסטנר כולה.

לפי גירסת קסטנר, היתה הצהרתו בלתי-חשובה. מאחר שהנאצי שוחרר ממילא על-ידי בנות-הברית, שוב לא יכלה הצהרה לתשנות בהרבה את גורלו. עצם העובדה ששוחרר על-ידי בנות-הברית נותן מקום להצהרה שבכר אמנם לא היה שותף לרצח היהודים.

ביום הראשון של משפט גרינוולד נגד קסטנר בעוון שבועת-שקר הסתפקו שניהם בסיוורים אלימים - צליפות מילוליות חטופות וחדות, כדי לבדוק את מערך הכוחות של הצד השני, דברי פולמוס חריפים, התנגשויות אישיות ראשונות.

דממה באולם. היתה זאת החלטה כבד-משקל מצד הפרקליט הצעיר. למעשה ויתר על מקומו המחוסן על ספסל עורכי-הדין, הסגיר את עצמו לחקירת שתיוערכ חסרת-רחמים של אחד מטובי הפרקליטים בארץ. העתונאים עצרו את נשימתם. הפעם, היו בטר חים, יורום דם משפטי. כספי יוכל להוציא מפיו אינפורמציה חיונית על רקע המשפט.

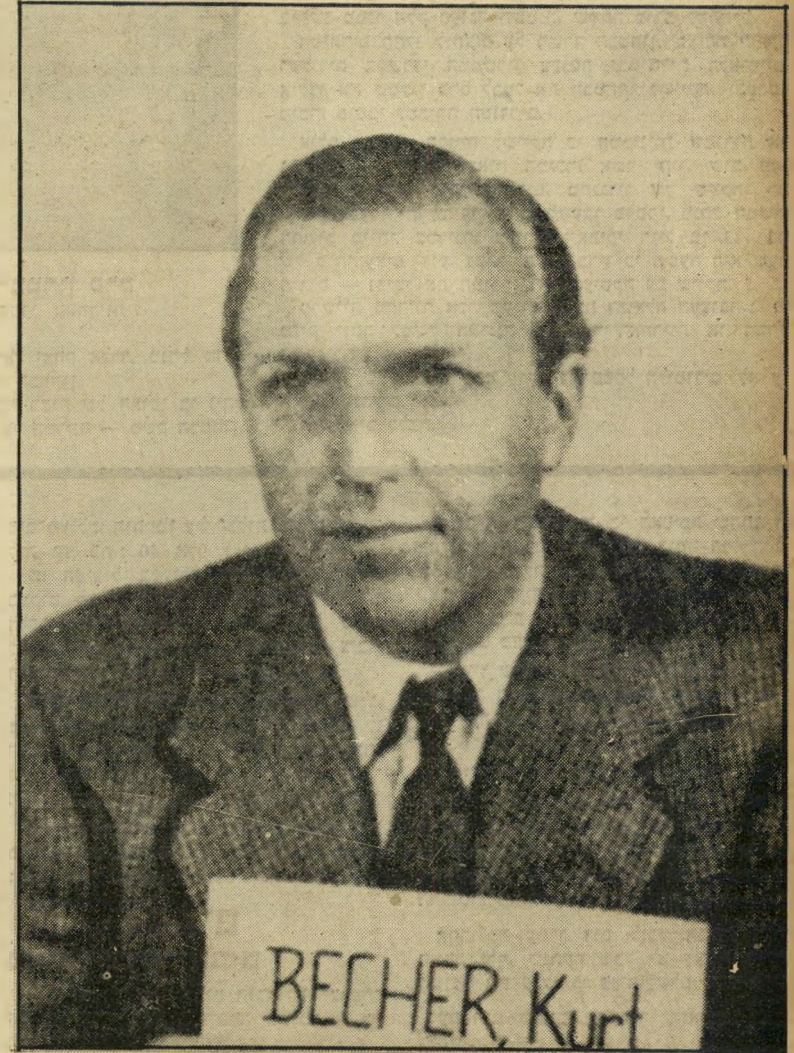
יום לפני כן חקר כספי את אורי זיגל, שהעביר בזמנו לתמיר העתק מאושר של הצהרת קסטנר לטובת בכר. "האם יודע לך", קרא כספי הנמוך והממושקף, "כי כל המיסמכים של בית-המשפט הבינלאומי לפושעי מלחמה הועברו לחשיגטון?" אותו רגע עבר חיוך קל על שפתיו של תמיר. איש לא שם לב לכך.

עתה פתח תמיר את עדותו בהודעה שהשליכה הס באולם. הוא עצמו, גילה, ביקר לא מכבר בבנין האגדי בעל חמש-הצ'ל

הגנה על הרוצחים. ערימת המיסמכים המצולמים, שהצטברה עתה לפני העד שמואל תמיר, שינתה תמונה זו לחלוטין. ההצהרה בשבועה, שנמסרה על-ידי קסטנר מ

1. בעל התיק

תמונת השטאנדארט-פיהרר (גנרל) של הס.ט. קורט בכר, שצולמה בשביל אלבום פושעי המלחמה, מופיעה כמיסמן ראשון בתיקו של בכר. תמונה זו צולמה, כנראה באופן שיגרתי עם מעצרו, אחרי מלחמת העולם השנייה.

Page 2 - Letter to CG, HQ, Command, Subject: Transfer of Interests, dated 30 April 1946

1. The following men are requested to be sent to Dachau for trials currently in progress there:

BECKER, Gottlob	II O 350096
BILFINGER, Rudolf	II O 350080
BLASCHOWITZ, Johannes	II O 350091
BCHIN, Regislaw von	II O 350169
SHORREY, Otto	II O 350086

36
60
H/1

5. Of those listed in Paragraph 1, the following are on the G.R.O.M.G.A.S.S. Wanted List No. 8:

- BINDER, [redacted] as witness.
- BECKER, Kurt, by United States for murder.
- BECKER, Gottlob, by United States for torture.
- BLASCHOWITZ, Johannes, by Poland for Murder.

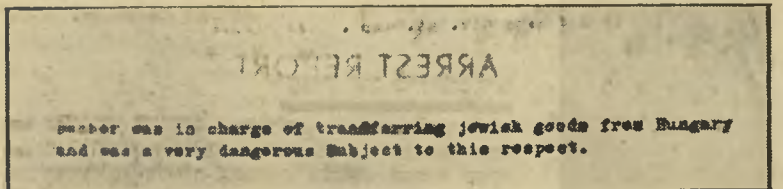
FOR THE COMMANDING OFFICER

MAJ. H. BINDER
Captain, Infantry
Operations Officer

TELEPHONE: JUSTICE 6137

2. מבוקש בעוון רצח

"האנשים הבאים כלולים ברשימת הפושעים המבוקשים... יקורט בכר, מבוקש על-ידי ארצות הברית בעוון רצח. בתצלום המיסמכים לא מופיעה החתימה, כי תהליך הצילום הכימי אינו מעביר דיו. מיסמן זה אינו משאיר ספק על גורל בכר, לו התנהלה התביעה נגדו כראוי."

3. מבוקש בעוון שוד

בדו"ח המאסר של בכר, מופיעה ההערה "בכר היה ממונה על העברת רכוש יהודי מהונגריה והיה מסוכן מאד מבחינה זו". מאסרו של בכר היה אוטומטי, בתוקף דרגתו הגבוהה בס.ט. והנימוק הנוסף בא, איפוא, כדי לציין את מעמדו המיוחד בצבאה של גרמניה.

רשאי למסור פרטים על שיחותיו עם רא"ש התביעה האמריקאית בנירנברג, מאחר שזוהי "עדות שמיעה" שאינה מתקבלת כ"בית-המשפט הישראלי". וכאן עשה כספי את השגיאה החמורה הראשונה במשפט זה: הוא שאל את תמיר על פרטי שיחות אלה. כשזכר כספי לפתע מה תוצאת שאלותיו, התישב פתאים במקומו. אולם היה זה מאד חר מזי: לתמיר היה תרוץ חוקי מצויין לחקור את עצמו ("חקירה חוזרת") לגבי אותן השיחות, מאחר שהועלו על-ידי הצד השני היתה זאת שגיאה קלאסית של ההגנה.

באמריקה שאל תמיר את ואלטר ראפ, החוקר האמריקאי הראשי בנירנברג, מה היה תה הסיבה העיקרית לשיחורו של בכר. ענה לו ראפ, לפי עדות תמיר: "אנחנו לא יכולנו להיות קדושים יותר מאשר ה"אפיפיו" אחרי שקסטנר העיד בשם ה"סוכנות לטובת בכר, שוב לא היתה אפשרות להעמידו לדין."

ראפ היה מוכן לחזור על הדברים בא"רץ, אולם הבאתו היתה עולה אלפיים לירות, והשופט דחה את בקשת תמיר לדחיית ה"משפט לצורך זה. הודות לשגיאתו הטאקטית של כספי, חסכה התביעה סכום זה. דבריו של ראפ נכנסו לפרוטוקול.

"הימלר הציל יהודים!" אולם כספי לא ירה את כדורו האחרון. כשירד תמיר (המשך בעמוד 8)

* מאחר שהצד השני אינו יכול לחקור את האיש שאמר את הדברים, חקירת שתי וערב.